

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
ВСС - 13164 / 19	01-07-2020

ДО

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ

ОТГОВОРИ

ОТ РОЗАЛИЯ ШЕЙТАНОВА-
КАНДИДАТ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА
АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ-
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОКРЪЖЕН СЪД ПЛОВДИВ
НА ВЪПРОСИ ПОСТАВЕНИ ОТ
БЪЛГАРСКИ ИНСТИТУТ ЗА ПРАВНИ ИНИЦИАТИВИ
С ПИСМО ИЗХ. № ипсн-127-25/25.06.2020Г.

Уважаеми членове на съдийска колегия към Висш съдебен съвет,

Предоставям на вашето внимание и на вниманието на Директора на Български институт за правни инициативи, отговори по поставените от последния въпроси към мен, в качеството ми на кандидат за заемане на длъжността Административен ръководител – Председател на Окръжен съд Пловдив, по повод предстоящото събеседване с кандидатите за този пост на 03.07.2020г.

Благодаря за интереса и поставените въпроси! Оценявам индивидуалния подход на Български институт за правни инициативи към всеки кандидат, и разнообразието на въпросите, което показва познаване на процедурата, проучване на подадените документи от кандидатите, и не на последно място – интерес към работата на съдебните органи и съпътстващите тази работа проблеми.

Не претендирам за изчерпателност на отговорите, предвид обстоятелството, че не съм действащ административен ръководител, и по

някои от поставените въпроси нямам оформено предварително становище. Може би точно затова, отговорите ми ще бъдат полезни, като дадени от съдия, стоящ извън прякото управление на съдебен орган.

По първи въпрос:

Какво е Вашето мнение за течащата реформа на съдебната карта? Следва ли да се взема предвид мнението на административните ръководители на органи на съдебната власт и на обществеността при прекрояването на съдебната карта, според Вас? Ще доведе ли промяната в съдебната карта за по-равномерна натовареност?

- Не съм запозната с това на какъв етап е тази реформа понастоящем, но имам мнение по въпроса, макар и да не съм районен съдия още по-малко съдия от засегнат от предвижданите реформи съд. Известни са ми два варианта за реформа на съдебната карта, разисквани в съдийската колегия на ВСС през септември и октомври 2019г. – сливане на слабонатоварени съдилища помежду им и вливане на други слабонатоварени съдилища в съдилища в областните градове или - налагане на изцяло нов модел – първоинстанционни съдилища в областните градове, със запазване седалищата на останалите районни съдилища като териториални поделения и окрупняване на окръжните съдилища до 10. Смятам, че подхода при една бъдеща реформа на съдебната карта, не следва да е унифициран и повсеместен, а да се прилага поетапно и да продължава едва при доказана ефективност. Това изключва предвиждането на промени в цялата страна наведнъж, тъй като правораздаването поначало е динамичен процес и ако днес един съд/съдия е слабонатоварен, то след 1,2 или повече години натовареността може рязко да се увеличи по различни причини. Мнението ми е пряко свързано с района на Окръжен съд Пловдив, тъй като с изненада установих, че се предвижда вливане на слабонатоварените съдилища в Първомай и Асеновград към Районен съд Пловдив. В района на Окръжен съд Пловдив няма слабонатоварени съдилища. Видно от отчетите за дейността през 2019г., съдиите от посочените две съдилища работят при висока натовареност, която надвишава значително средната натовареност на съдиите от районни

съдилища извън областните центрове, и то както по щат така и действителна. При това положение, няма база въз основа на която да се предвиждат промени и да се предприема реформа на съдебната карта в Пловдивска област. Що се отнася до останалите съдилища в страната, за да оформя собствена позиция по въпросите на съдебната карта, и то не по повод сега отправеното питане към мен, а проявявайки интерес към процеса като магистрат, реших да проуча как стои въпроса с откриване/закриване на съдилища в страната за периода след освобождението. При този процес установих, че вече е наличен един подробен и добре мотивиран анализ, изготвен от доц. д. и. н. Евгени Йочев, който обективно проследява историята на съдебната власт в годините. Убедена съм, че натоварените с изграждането на визия за нова съдебна карта, познават това проучване, както и че са направили свое такова и съобразяват в дейността си действителното развитие на процесите в страната през годините. Актуално звучи и днес изискването за достъпност на правосъдието – да има съд на около 10 км. от населените места, тъй като макар и сега да има пътища и превозни средства, дори и да се въведе изцяло електронно правосъдие, тези най-малки и отдалечени населени места пак остават заселени с граждани, които нямат нито автомобили, нито средства, нито техника, така че да се възползват от услугите на правосъдието в по-далечен регион. При това положение следва да се подходи много внимателно при обсъждане на идеята за реформи, тъй като ако правосъдието стане недостъпно за част от гражданите, заради отдалеченост на институцията, то биха се създали предпоставки за разрешаване на възникнали спорове чрез саморазправа.

Като цяло, промяната на съдебната карта няма да доведе до осезаема промяна в натовареността, тъй като ако изобщо някъде се очертава положителна нагласа за такава реформа, и се стигне да кажем до сливане на две малки съдилища, то няма как да се промени тази натовареност, тъй като делата пак ще са толкова. В случай, че малък съд се влее в по-голям, нещата стоят почти по същия начин – делата от малкия съд отиват в големия, просто на новодошлите съдии се разпределят и дела в плюс. Колко дела могат да се разпределят на двама новодошли съдии, които образно казано вече си имат заложена някаква натовареност от пренасочените дела и респективно да се разтоварят съдиите от големия

съд? Вероятно по-малко отколкото са постъпващите дела за един щат. Затова анализа, ако идеята за реформа ще се развива, трябва да е много обстоен и при липса на очакван положителен ефект да не се предприема промяна. Проблема с по-ниската натовареност в някои малки съдилища може да намери друго решение и то най-вече при въвеждане на електронното правосъдие.

По втори въпрос:

Резултатите от изследването „Нагласи на магистратите към създаване на механизъм за търсене на дисциплинарна и наказателна отговорност на главния прокурор, председателя на ВКС и председателя на ВАС, проведено по поръчка на БИБИ през 2019г. показват, че 54.5% от прокурорите и 67% от съдиите подкрепят промяната на чл.126, ал.2 от КРБ по отношение функциите на главния прокурор. Вие виждате ли перспектива и необходимост от такава промяна? Кой според Вас, би могъл да извършва независимо разследване срещу главния прокурор, председателя на ВКС и председателя на ВАС?

- Започнала към кариерата си като прокурор, познавам работата в институцията и смятам, че такава промяна е необходима, в посока „разреждане“ функциите на главния прокурор. Той трябва да осъществява методическо и организационно ръководство и да представлява Прокуратурата, без да има възможност да се намесва пряко в работата на всеки един прокурор, упражнявайки надзор за законност върху актовете му. Независимо разследване срещу посочените лица може да се извърши от органите, които по дефиниция са натоварени с разследването в страната.

По трети въпрос:

Смятате ли, че избраните за административни ръководители следва да преминават обучение по Кодекса за етично поведение на българските магистрати с оглед на правилата за тях разписани в него?

- Смятам, че за административни ръководители трябва да бъдат избирани само и единствено магистрати, доказали висок морал, показали

в практиката си, че спазват основните принципи и произтичащите от тях правила по Кодекса за етично поведение на българските магистрати, ползващи се с уважение сред колеги, служители и обществото като цяло. Няма нужда избраният за административен ръководител да преминава обучение с оглед специфичните правила за етично поведение на административни ръководители, тъй като процедурата по избор предвижда проверка на тези качества, а всеки ръководител отговарящ на стандартите за етично поведение и носител на посочените в Кодекса качества, би могъл само с прочит на шестте точки от раздел трети на Кодекса, да съобрази и приложи и допълнителните правила към поведението си.

По четвърти въпрос:

Как административният ръководител може да бъде полезен на съдията-наставник?

- Съобразно разписаните Правила за дейността на съдиите наставници и упоменатите в тях задължения и отговорности на същите, административния ръководител може да е полезен в дейността им, с осигуряване на възможност да участват в организирани за тях специализирани обучения от НИП и в годишните срещи на съдии-наставници, преподаватели и кандидати за младши съдии, с правилно планиране на графици за съдебни заседания и дежурства в съответния съд, позволяващи безпроблемно присъствие на съдията-наставник в тези мероприятия. Следейки за изпълнение на задълженията му и поддържайки по този повод периодични контакти с него, административния ръководител може да подпомага дейността на съдията-наставник и със съвети и припомняне резултата от работата на предходни съдии-наставници.

По пети въпрос:

Каква е ефективността на етичните комисии по места в органите на съдебната власт според Вас?

- В етичната комисия към Окръжен съд Пловдив винаги се избират доказани пред колектива колеги, които съвестно изпълняват

задълженията си, имат достъп до и добре познават всички относими към работата им актове и документи, становищата им са добре мотивирани, подробни и разкриват индивидуален подход. Имам поглед върху работата на тази комисия, тъй като съм била многократно член на помощни атестационни комисии, на които етичната комисия предоставя доклади за атестираните магистрати, а назад във времето съм била избрана и в самата етична комисия на съда. Предполагам, че етичните комисии в останалите органи на съдебна власт, в които има такива, също действат ефективно, тъй като всички те съблюдават едни и същи правила за работа.

По шести въпрос:

Ясни, прозрачни и справедливи ли са критериите за допълнително възнаграждение на съдиите, съдебните служители и съдебната администрация, според Вас?

- Според мен тези критерии са ясни, прозрачни и справедливи. В Окръжен съд Пловдив като голям съдебен орган винаги има различия в изплащането на допълнителни възнаграждения, като при това е ясно кой и защо не получава или получава намален размер такова възнаграждение.

По седми въпрос:

Има ли необходимост от промяна в правилата за определяне на условията, реда и критериите за поощряване на съдии, прокурори и следователи, приети с решение на ВСС през 2013г. и променени с решение на Пленума на ВСС през ноември 2017г.?

- Промяна в правилата не е необходима според мен, но тези правила трябва по-често да се прилагат и колегите магистрати да бъдат поощрявани при показани добри резултати, за да се стимулира доброто и съвестно изпълнение на задълженията от тяхна страна и да се демонстрира признанието към положените от тях усилия в ежедневната им дейност, а колегите, заслужаващи това никак не са малко. В докладите за проверка на дейността на Окръжен съд Пловдив в последните години, винаги присъства констатацията, че няма наказани и поощрени магистрати. Наказани няма – добре, гордеем се с това, но нека имаме

повод за гордост и в другата насока – ежегодно поощряване на магистрати, показали разписаните в правилата качества.

По първия от конкретно отправените към мен въпроси:

Какви качества, според Вас, трябва да притежава един успешен административен ръководител?

В концепцията си съм посочила, че в годините съм изградила собствена представа за това какви качества следва да притежава един успешен административен ръководител, като съм отбелязала и това, че по мое мнение притежавам такива и имам нагласа за самоусъвършенстване. Предвид последно посоченото, отговора на поставения ми въпрос може да се възприеме като самоизтъкване, затова ще се спра само на качествата, които всяка личност сама избира да развива и подхранва и могат да бъдат плод на самооценка, присъщи за добрия административен ръководител. Такива са умението за изслушване на събеседниците и за подхождане с разбиране и уважение към позициите им, проявата на съпричастност към проблемите на околните, умението за правилна преценка на действителната необходимост от заявените пред ръководителя наложителни действия, както и за аргументирано убеждаване търсеция съдействие съдия/служител в правотата на взетото решение, грижата за благоденствието на околните, в рамките на компетенциите на административния ръководител, честност и откритост във взаимоотношенията, което винаги е гаранция за разбирателство при комуникация със също така честни и открити личности, търпение и формулиране на ясна позиция при потушаване на вътрешни кризи, бързина при решаване на въпроси от съществено значение за ежедневната дейност, проява на уважение към всички външни за съда лица, търсещи мнението на административния ръководител /напр. при посещения в приемен ден и др./, умение за спечелване на респект сред работещите в съдебния орган, което се постига с личен пример и достойно поведение, почтеност и благоприличие и редица други качества присъщи на добрия по природа човек. Сред качествата които околните и времето дават за личността, и които се надявам да притежавам, тъй като ги ценя изключително високо, са благородство и прозорливост.

В крайна сметка, успеха на който и да било ръководител, в която и да било сфера, зависи от оценката, която му поставят ръководените от него и тези които са го избрали да ръководи, при което ако този ръководител не бъде признат като добър такъв от работещите под негово ръководство, каквито и качества да притежава или да твърди че притежава, каквито и постижения да е направил в службата си, няма как да се нарече успешен.

По втория от тези въпроси:

Съдия Калибацев, в своята концепция, предлага да се създаде експертен екип, който да се занимава с натовареността на съдиите. Какво мислите за тази идея? Как следва да се измерва натовареността?

Тъй като със съдия Калибацев участваме в една и съща конкурсна процедура, намирам за неуместно, съобразно правилата на Fair play, да отговарям на въпроса за неговата идея, затова ще дам отговор само на втория въпрос за измерването на натовареността. Към момента има разработен и действащ механизъм за измерване на тази натовареност, има и комисия към ВСС, натоварена с проследяване и актуализация на методите за измерването ѝ. Има и брожения сред съдиите, че тя не се измерва достатъчно честно. Мнението на всички съдии по въпросите на натовареността нееднократно е проучвано, като прилаганият сега количествен механизъм е база върху която, тези от които зависи усъвършенстването на модела, могат да развият идеи. В случай, че бъде избрана за административен ръководител, ще имам възможност да навляза в текущите проблеми на натовареността и да предложи конкретни идеи на ресорната комисия, ако се налагат промени, но е факт, че решаването на този въпрос не е от компетентност на административния ръководител.

С уважение:

Розалия Шейтанова